

ver Grændse omkring Statstjenesten, saa vil man om kortere eller længere Tid finde Pensjonsbyrden uoverkommelig stor. Det er derfor enhver Pensjonslovs fornemste Opgave at fastsætte, hvad der skal henregnes til den egentlige Statstjeneste, og hvilke Statsembedsmænd der skulde være pensjonsberettigede. En Feil i denne Henseende havner sig langt haardere, end om man fastsætter nogle Procent mere eller mindre af Gager som Pension, og det er dog almindeligt, at man i Særdeleshed har sit Blik henvendt paa hvad, paa det mere eller mindre, som man vil indrømme i Pension, istedetfor at man i Særdeleshed burde have det henvendt paa hvem, paa hvem, der skal være pensjonsberettiget. Den selsamme Feil har man hidtil begaaet i Statens hele Understøttelsesvæsen; man har fulgt Hjertets Tilskyndelse, og derfor tilstaaet aarlige Gaver og Pensioner, uden Hensyn til hvem, der kunde siges, ikke ifølge sin Trang, men ifølge sin Stilling til Staten at have Kray paa en saadan Understøttelse af Staten eller paa Statens Regning. Men vi maae ikke forfølge os, at netop dette gjør det vanskeligt, saalænge de Paagældende leve, at komme tilbage fra dette feilsulde System. Jeg indrømmer, og jeg troer at have fat mig temmelig ind i disse Lister, og at have noget Kjendskab til dem, at der endnu findes adskillige, deels paa den ene og deels paa den anden Liste, som uden Ubilighed kunde stryges, og som det ikke vilde være haardt handlet imod, at undrage den Understøttelse, den Vedkommende har haat af Naadessecreariatet; men der findes paa den anden Side Mange paa disse Lister, som jeg indrømmer aldrig burde være komne paa dem, men som man dog skal tage sig vel tagt for at udstryge af dem, fordi man derved vilde gribe forstyrrende ind i saamange smaa og tarvelige Kaar, fordi man derved vilde tilintetgjøre saamange Existenser, som Staten næsten er pligtig til at opretholde, fordi den selv saalænge har opammet dem, og har vænnet dem til at finde Understøttelse, der hvor de aldrig burde have søgt og endnu mindre burde have fundet den. Det er vor Ulykke, at vor Pensjonsvæsen i saa mange Henseender har antaget et Gattigvæsens Character. Det er

at beklage, om det end laae saa ganske i Forholdene, at vi hverken kunne eller vilde dadle det. Men ligesom det er vanskeligt at komme bort fra hvilket som helst Gattigsystem, hvor det engang er indført, selv om man erfiender dets mislige og svage Sider, saaledes er det ogsaa vanskeligt at komme bort fra dette System, hvor det engang er indført. Det er derfor, at jeg især anseer det for at være af Bigtighed, at lade Systemet uddøe og holde fast over den Bestemmelse, at ingen ny Understøttelse bevilges og at ingen Forhøielser af de ældre i Fremtiden tilstaaes, og at man anvender ikke blot Critik men ogsaa Strengthed med Hensyn til de Pensioner, som i Fremtiden skulle bevilges. Det er deraf, at jeg venter det Beste, og det er utvivlsomt, at naar man gjør dette, vil denne Byrde, hvor stor og uforholdsmæssig den end i Virkeligheden nu er, i et ikke meget langt Armaal aftage langt betydeligere, end man i Almindelighed antager det. Jeg tvivler slet ikke paa, at naar man virkelig slutter Systemet og ikke bevilger nogen ny Understøttelse, saa vil den store Sum i en Række af 10 til 12 Aar vinde meget betydeligt ind. Det er naturligviis forskjelligt i forskjellige Aar, hvor mange eller hvor faa der uddøe; men naar man vil tage blot et enkelt Aar, og lægge Mærke til Afgangen deri, vil man forundre sig over, saa stor denne dog er. Jeg skal saaledes til Exempel anføre, at i Aarene 1843 til 1847, og jeg tager med Villie ikke Aaret 1848 med, da der var andre Aarsager til at den aftagende Pensjonsliste gik ind, i disse 5 Aar gik den aftagende Pensjonsliste dog næsten 80,000 Rbd. ned, fra 600,000 til 520,000 Rbd., fordi der ingen kom til paa den, og dette bevirkedes alene ved Pensionisternes Afgang. Det var disse Bemærkninger, som jeg havde troet ved denne Leilighed at burde fremsætte.

Sjæberning: Jeg troer dog ikke, at det vil være saa vanskeligt, som det har syntes hidtildags, hverken at bestemme Begreberne om Bartpenge nøiere, eller at komme til en temmelig fuldstændig Aerkjendelse af, hvad der har været meent med den egentlige Pensjonsliste, og hvad der har været meent med den aftagende Pensjonsliste. Der er blevet